

Stručni rad
UDK 82.0-05 Lasić, S.
82.0(01)

STANKO LASIĆ¹

Vinko Brešić

(Odsjek za kroatistiku, Filozofski fakultet – Zagreb)

Stanko Lasić – književni povjesničar, teoretičar, eseist, bibliograf, urednik i prevodilac – rođen je u Karlovcu 27. svibnja 1927. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u rodnome gradu, a studij hrvatskog jezika i jugoslavenskih književnosti te filozofije diplomirao je 1953. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu izradivši diplomski rad o Ivi Kozarčaninu kod profesora Antuna Barca.

Nakon studija i vojne škole u Bitolju 1953/54. nekoliko mjeseci radi kao odgojitelj u Dubrovniku, a sredinom 1955. biva imenovan asistentom na Katedri za slovenski jezik i književnost kod profesora Frana Petreà. Krajam 1956. odlazi za lektora u Francusku (Lyon) gdje ostaje do 1959. U međuvremenu dobio je ponudu da prijeđe na Katedru za noviju hrvatsku književnost, koju je nakon Barčeve smrti bio preuzeo profesor Ivo Frangeš. Prešao je 1960. doktorsku disertaciju s tezom o Milutinu Cihlaru Nehajevu obranio 1965. te habilitirao 1966. godine. Godine 1967. kažnjen je partijskom kaznom zbog potpisa Deklaracije o nazivu i položaju hrvatskoga književnog

¹ Marko Samardžija (ur.): *Četvrti hrvatski slavistički kongres. Dobitnik Nagrade "Antun Barac"* Stanko Lasić. Priredio Vinko Brešić. Varaždin – Čakovec, 2006: Hrvatski slavistički odbor Hrvatskoga filološkog društva

jezika, u međuvremenu angažira se u osnivanju Instituta za znanost o književnost Filozofskog fakulteta u Zagrebu, njegov je prvi direktor i organizator nakladničke djelatnosti, a i jedan je od urednika časopisa "Croatica" i "Književna smotra". Nakon što je dao ostavku na članstvo u KPJ privremeno 1972. napušta Zagreb, radi na Sveučilištu u Lilleu, pa u Parizu na Sorbonni i Vincennesu sve do 1978. U međuvremenu, nakon što je paralelno predavao 1975/76. u Zagrebu i Parizu, godine 1976. raskinuo je angažman na matičnoj Katedri u Zagrebu, napustio Hrvatsku te od 1978. godine, u doba razlaza s Krležom, radi na mjestu stalnog profesora hrvatske i srpske književnosti na Slavenskome seminaru Sveučilišta u Amsterdamu gdje ostaje sve do umirovljenja 1993.

Kao jedan od osnivača i prvi predsjednik Hrvatskog vijeća Evropskog pokreta (1990) te kao član Međunarodne hrvatske inicijative (1993), zajedno s ostalim uglednim hrvatskim intelektualcima, tijekom raspada Jugoslavije i Domovinskog rata angažirao se za europsku podršku politici mirnog dijaloga, obranu hrvatskih interesa te za europeizaciju Hrvatske i drugih zemalja iz bivše zajedničke države.

Lasićev opus čine 24 knjige, 142 rada u periodici (studije, članci, eseji, recenzije, prijevodi i pisma) od kojih je 13 prevedeno na strane jezike (francuski, mađarski, poljski, engleski i njemački). S francuskoga Lasić je preveo četiri knjige – autobiografsku prozu Simone de Beauvoir, te romane Michèle Perrein i Frédérica Darda.

Za svoju prvu knjigu *Sukob na književnoj ljevici 1928–1952.* dobio je nagradu Matice hrvatske za 1970. godinu i godišnju nagradu *Vladimir Nazor* (1971), a za knjigu *Krleža – kronologija života i rada* nagradu iz Fonda Miroslav Krleža Društva hrvatskih književnika (1986). Za prve tri knjige *Krležologije ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži* dobio je "Vjesnikovu" nagradu *Goran* (1989), koja mu je još 1971. bila namijenjena za prvijenac, ali je u zadnji čas bila povučena, a za svih šest knjiga svoje *Krležologije* ponovo je nagrađen iz Fonda Miroslav Krleža 1993. Nagradu Vladimir Nazor za životno djelo dobio je 2000. godine.

Dopisni je član HAZU od 1990. godine.

* * *

Stanko Lasić svoje je prve članke, reportaže, portrete i prikaze objavio kao dvadesetogodišnjak – 1947. u "Omladinskom borcu", a prve tekstove iz književnosti 1955. godine. Prvu veliku i zapaženu studiju iz književne kro-

atistike objavio je 1956. u zagrebačkom almanahu "Pogledi" i to o svome učitelju i profesoru Antunu Barcu (*O literarno-historijskom metodu u djelima Prof. Dr. Antuna Barca*). Iako je otada pa do svoje prve knjige objavio desetak radova, među kojima nekoliko priručnika, Lasićeva kontinuirana produkcija otpočinje 1970. godine, i to uglavnom knjiga, a s njima i odjeci – najčešće burne reakcije koje je gotovo svaka Lasićeva knjiga izazivala u stručnim a još više u političkim krugovima.

Lasićev se opus problemski može razvrstati u nekoliko skupina. Prvu čine autorske i žanrovske bibliografije koje je Lasić ne samo sastavljao (o A. Šenoi i F. Beciću te o hrvatskoj književnosti na francuskome i prozi 1945–1966), već i metodološki osmišljavao (*Pravila za izradu bibliografija*, 1973), drugu čine književnopovijesne studije posvećene životu i djelu značajnijih hrvatskih pisaca (M. C. Nehajev, A. Šenoa, M. J. Zagorka), a treći knjige iz područja književne teorije u kojima se Lasić bavi pitanjima narratologije, trivijalne literature i metodologije (*Poetika kriminalističkog romana* 1973, *Problemi narativne strukture* 1977. i *Hermeneutika indivi-dualnosti i ontološki strukturalizam* 1994.). Posebnu skupinu činili bi svi oni radovi u kojima se Lasić bavi raznim fenomenima hrvatske kulturne i političke povijesti poput ideoloških previranja u jugoslavenskim književnostima između dva rata (*Sukob na književnoj ljevici 1928–1952*, 1970), kulturnoga život u razdoblju NDH te književnosti i nacionalne mitologije. No, glavni je Lasićev projekt bio studij života i djela Miroslava Krleže (*Struktura Krležin Zastava*, 1974; *Krleža – kronologija života i rada*, 1982; *Mladi Krleža i njegovi kritičari 1914–1924*, 1987) koji je nakon dvadesetogodišnjega rada rezultirao monumentalnom, šestosveštanom *Krležologijom ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži* (1989–1993), jednim od najvećih autorskih projekata u nacionalnoj književnoj znanosti.

Krležologija je posljedica s jedne strane autorova osjećaja pripadnosti maloj, perifernoj kulturi i želje da se ona otvoriti, a s druge strane potrebe da se izgradi takva metoda koja bi omogućila jedinstven pogled na književnost, hrvatsku u prvom redu. Već je studijom o Antunu Barcu (1956) i obranom doktorske disertacije o Nehajevu (1965) Lasić naznačio glavne smjernice prema takvoj metodi. Od šezdesetih do osamdesetih godina, pod utjecajem Hegela, J. P. Sartrea i francuskog strukturalizma, ona prerasta u teoriju koju Lasić prema Umbertu Ecu naziva *ontološkim strukturalizmom*. Lasićeva teorija nastoji u filozofskim kategorijama razraditi spoznaju o temeljnoj kontradikciji čovjeka, njegove povijesti, kulture, duhovnosti i društva. Ključni joj je pojam *antitetičnost* koja ide od težnje za prevladavanjem rascjepa

do svijesti o nemoći da se taj rascjep prevlada. Osamdesetih godina Lasićeva teorija biva dovršena, potom i primjenjena na najznačajnijega i još moćnoga pisca Miroslava Krležu u čijoj biografiji i djelu – od naratološke analize „*Zastava*”, preko *Kronologije do Mladog Krleže* – Lasić otkriva *princip antitetičnosti* kao onu fundamentalnu strukturu koja determinira cjelokupni njegov život i rad.

Tumačeći Krležu ne samo kao pisca već i kao intelektualca angažiranog u ključnim kulturnim i političkim zbivanjima svojeg doba, istraživanjem fenomena Krleže, njegova djela i recepcije, Lasić baca svjetlo i na mnogo širi društveni, politički i kulturni kontekst. Osim što na površinu izvodi cijeli niz “tabuiranih mjestata naše književne i političke povijesti” (V. Visković) progovarajući o nekim temama prvi ili među prvima, i to na originalan, analitičan, nerijetko i na polemičan, pa i provokativan, ali nikada i na isključiv način, na metodološkoj razini Lasić se kritički postavlja i prema onim stupima književnom djelu (npr. zagrebačke stilističke škole) koja odbacuju bavljenje umjetnikovom biografijom, a koju pak Lasić smatra neodvojivom od umjetničkog djela. Također on svoju deduktivnu metodu smatra važnom za čitanje kako Krležina opusa tako i brojnih zamućenih, prešućenih ili posve nepoznatih strana hrvatske književnosti. Štoviše, teorijom o arhetipovima Lasić nastoji prevladati i neke aporije moderne historiografije, koja na književnu tradiciju gleda kao na smjenu stilskih formacija čime se onda ne može objasniti postojanje različitih tipova diskursa unutar istog razdoblja. Zbog svega toga Lasićeva *Krležijana* nije samo temeljni doprinos proučavanju jednoga pisca, već kao svojevrsni “roman naše svijesti i savjesti”, ona prima karakter i dimenzije originalne i osebujne kulturne povijesti Hrvatske 20. stoljeća.

Usprkos dojmu da se ponekad radi o demonstraciji izuzetne akribije, silne energije i goleme erudicije, personaliziranim diskursom prožetim ispovjedno-memoarskim digresijama izrazito beletrizirane proze, Lasić je svim svojim knjigama – i pored teorijske i metodološke velebnosti – dao mjeru i aromu vlastite osobnosti. Štoviše, izrazito osjetljiv i na tuđa kao i na vlastita politička i ideološka iskustva, iluzije i traume, Lasićev je književnoznanstveni rad za njega u prvome redu moralni čin, opus mu je posljedica trajnih sumnji i preispitivanja, a spoznaje rezultati autoanalize i razvijanja vlastite duhovne biografije. To najbolje pokazuju Lasićevi *Autobiografski zapisi* (2000) u kojoj s jedne strane nalazimo onu istu figuru antiteze kao i u Lasićevu čitanju Krleže, a u potrazi za vlastitom teorijom slobode i onu istu žudnju za govorom u kojem ravnopravno žive logika i metafora, znanost i

poezija, monolog i dijalog, san i java, moguće i nemoguće. Drugim riječima, i u "scijentifikaciji vlastitoga identiteta" (D. Plevnik) Lasić se koristi onom istom metodom kojom se koristio u pristupu drugima dokazujući i na primjeru vlastitoga života kako iz razgovora s drugima nastaje razgovor sa samim sobom te kako ista metoda ontološkog strukturalizma omogućuje spoznaju dubinskih slojeva i vlastite ličnosti.

Sve je to pridonijelo tomu da svaka Lasićeva knjiga pobudi najveću pažnju ne samo stručne već i manje zahtjevne publike, tj. da se čita ne samo kao lucidna znanost već i kao strasno i dojmljivo štivo. Iako još s pečatom svojevrsne ekskluzive, Lasićovo viđenje Krleže danas je bez sumnje najutjecajnije, a s njime uvelike i viđenje novije nacionalne povijesti, posebice ideoloških strujanja u hrvatskoj književnosti i umjetnosti tijekom njezina modernizma. Stvorivši osebujan opus kojega jedan od Lasićevih kritičara i sugovornika naziva "summa croatica" (I. Mandić), Stanko Lasić stvorio je sintezu kojom je hrvatska znanost o književnosti dosegnula svoju absolutnu zrelost i napokon nadišla vlastite provincialne okvire. Ovaj smioni istraživač koji priznaje samo granice znanja i morala, "učitelj s virusom slobode" (Z. Zima), "profesorski eremita" (I. Mandić) i samozvani "sanjač sistema i spekulativnih konstrukcija" u pedesetogodišnjoj svojoj karijeri doslovno i metaforički išpartanom unutar trokuta Zagreb – Pariz – Amsterdam, vlastitom je marljivošću, sustavnošću i erudicijom, ali i hrabrošću i tolerancijom te poštjenjem, znatiželjom i ukusom stvorio djelo koje predstavlja ne samo "kulturni presjek 20. stoljeća" (I. Frangeš) i temelj svakoga daljnje proučavanja hrvatske književnosti već i kriterij i uzor svima koji se upuštaju ili se kane upustiti u neizvjesno polje znanosti, posebice književne kroatistike.

BIBLIOGRAFIJA STANKA LASIĆA²

I. KNJIGE

1. *Manuel de langue serbo-croate*. – Lyon, 1959, 415 stranica.
2. *Analitički pregled literature o Šenoi (1866–1881)*. – Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagreb, 1967, 317 stranica.
3. *Građa za monografiju o Ferdi Beciću (1844–1916)*. – Filozofski fakultet, Zagreb, 1968, 317 stranica.

² Uz suglasnost autora ova je bibliografija sastavljena prema *Bibliografiji Stanka Lasića* Branka Matana i Stanka Lasića (Gordogan, Zagreb 2004.) – V. B.

4. *Opća literatura o novijoj hrvatskoj književnosti.* – Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1970, 74 stranice.
5. *Sukob na književnoj ljevici 1928–1952.* – Liber, izdanja Instituta za znanost o književnosti, Zagreb, 1970, 323 stranice (prvi primjeri pojavili su se 20. studenoga 1970.).
6. *Poetika kriminalističkog romana.* Pokušaj strukturalne analize. – Liber, izdanja Instituta za znanost o književnosti i Mladost, izdavačko-knjижarsko poduzeće, Biblioteka "L", Zagreb, 1973, 178 stranica.
7. *Struktura Krležinih Zastava.* – Liber, izdanja Instituta za znanost o književnosti, Biblioteka "L", Zagreb, 1974, 162 stranice.
8. *Problemi narativne strukture.* Prilog tipologiji narativne sintagmatike. – Sveučilišna naklada Liber, izdanja Instituta za znanost o književnosti, Biblioteka "L", Zagreb, 1977, 223 stranice.
9. *Krleža.* Kronologija života i rada. – Grafički zavod Hrvatske, Biblioteka Niz, knjiga 1, Zagreb (ožujak) 1982, 458 stranica. Ponovno izdanje (posve isto) u svibnju 1982.
10. Rafo Bogišić, Miroslav Šicel, Frano Čale, Stanko Lasić, Radoslav Katičić: *Izabrana djela.* – Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1984, (biblioteka) Pet stoljeća hrvatske književnosti, knjiga 161, str. 257–364.
11. *Književni počeci Marije Jurić Zagorke (1873–1910).* Uvod u monografiju. – Znanje, Biblioteka "Itd", knjiga 125, Zagreb, 1986, 194 strane.
12. *Mladi Krleža i njegovi kritičari (1914–1924).* – Globus i Međunarodni slavistički centar SR Hrvatske, (biblioteka:) Posebna izdanja, Zagreb, 1987, v8, 668 strana.
13. *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži.* Knjiga prva: *Kritička literatura o Miroslavu Krleži od 1914. do 1941.* – Globus, Posebna izdanja, Zagreb, 1989, v8, 373 strane.
14. *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži.* Knjiga druga. *O moralnoj strukturi i totalitarnoj svijesti.* – Globus, Posebna izdanja, Zagreb, 1989, v8, 207 stranica.
15. *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži.* Knjiga treća. *Miroslav Krleža i Nezavisna Država Hrvatska (10. 4. 1941 – 8. 5. 1945).* – Globus, Posebna izdanja, Zagreb, 1989, v8, 281 stranica.
16. *Tri eseja o Evropi.* – Hrvatsko vijeće Europskog pokreta, Biblioteka: Euroteka, br. 1, Zagreb, 1992, 50 stranica.
17. *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži.* Knjiga četvrta. *Stvaranje kulta: 1945–1963.* – Globus, Posebna izdanja, Zagreb, 1993, v8, 332 stranice.
18. *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži.* Knjiga peta. *Književno-znanstvena metoda i literatura o Krleži: 1964–1981.* – Globus, Posebna izdanja, Zagreb, 1993, v8, 464 stranice.
19. *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži.* Knjiga šesta. *Silazak s povijesne scene: 1982–1990.* – Globus, Posebna izdanja, Zagreb, 1993, v8, 587 stranica.
20. *Hermeneutika individualnosti i ontološki strukturalizam* (Prilog teoriji književne znanosti). – Durieux, Zagreb, 1994, 75 stranica.

21. *Autobiografski zapisi.* – Nakladni zavod Globus, Plava biblioteka br. 202, Zagreb, 2000, v8, 660 stranica.
22. *Iz moje lektire. Portreti.* – Nakladni zavod Globus, Biblioteka Kultura, Zagreb, 2001, 431 stranica.
23. *Članci, razgovori, pisma.* – Gordogan, Biblioteka Gordogan, Velika edicija, sv. 1, Zagreb, 2004, v8, 654 stranice.
24. Branko Matan – Stanko Lasić, *Bibliografija Stanka Lasića.* Gordogan, Biblioteka Gordogan, Velika edicija, sv. 2. Zagreb, 2004, v8, 516 stranica.

II. RADOVI U PERIODICI

1947.

1. *U radnom kolektivu Osječke ljevaonice željeza. Organiziranjem omladinskih brigada uspješnije će se izvršiti zadaci Petogodišnjeg plana.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 18, 9. svibnja 1947, str. 1
2. *Omladina poljoprivredne radne zadruge sela Drvaruše pred II. kongres. Plan proljetne sjetve ispunjen je do 1. maja.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 18, 9. svibnja 1947, str. 2.
3. *U II. stacioniranoj brigadi manastirskog SPOM-a. Kao najbolju radnicu i aktivnog rukovodioca, omladina je izabrala Danicu Kosijer za počasnog delegata na II. kongres.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 19, 16. svibnja 1947, .str. 4.
4. *Kako se II. pionirski odred narodnog heroja “Nade Dimić“ u Karlovcu priprema za “Pionirski dan”.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 19, 16. svibnja 1947, str. 6.
5. *O nekim nedostacima u radu Kotarskog odbora Narodne omladine Karlovac.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 20, 25. svibnja 1947, str. 4.
6. *Sa Titovom štafetom od Valpova do Zagreba.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 20, 25. svibnja 1947, str. 6.
7. *Podjelom članskih knjižica još će se više učvrstiti i omasoviti organizacija Narodne omladine.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 22, 8. lipnja 1947, str. 4.
8. *Fiskulturna brigada NR Hrvatske takmičenjem se spremila za slet.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 24, 22. lipnja 1947, str. 1.
9. *Na gradnji tvornice teških mašina alatljika u Željezniku.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 26, 6. srpnja 1947, str. 3.
10. *Na saveznom sletu u Beogradu nastupili su i prvi nosioci značke fiskulturnika. Milan Blašković, nosilac značke fiskulturnika.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6. br. 26, 6. srpnja 1947, str.6.
11. *Svršeni đaci učiteljske škole iz Karlovca posjetili su najljepše krajeve Slovenije i Istre.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 27, 13. srpnja 1947, str. 6.
12. *68 novih aktiva osnovano je na okrugu Bjelovar. Izvršavanjem zaključaka II. kongresa proširujemo organizaciju Narodne omladine.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 28, 20. srpnja 1947, str. 2.

13. *Savezni slet fiskulturnika postavio je pred naše organizacije nove zadatke.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 28, 20. srpnja 1947, str. 4.
14. *O nedostacima u radu Gradskog odbora Karlovac.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 29, 27. srpnja 1947, str. 6
15. *Porazni rezultati takmičenja za Značku fiskulturnika u gradu Zagrebu.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 29, 27. srpnja 1947, str. 8.
16. *Statistici i evidenciji treba prići sa više zalaganja.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 30, 3. kolovoza 1947, str. 1.
17. *Stvaranje aparata pri Kotarskom odboru Zagreb pospješilo je ispunjavanje zaključaka II. kongresa.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 31, 10. kolovoza 1947, str. 2.
18. *Samojedan nosilac Značke fiskulturnika u F.D. “Metalac”.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 33, 24. kolovoza 1947, str. 6.
19. *Više pažnje omasovljenju fiskulture na selu.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 34, 31. kolovoza 1947, str. 6.
20. *Sistematske pripreme – osnov takmičenja za Značku fiskulturnika.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 37, 21. rujna 1947, str. 4.
21. *Takmičenje seoskih fiskulturnih društava i aktiva u višeboju. U kotaru Ivanec postignuti su najbolji rezultati.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 40, 12. listopada 1947, str. 4.
22. *Više plana i odgovornosti u organizaciji “jesenjeg crossa”.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 41, 19. listopada 1947, str. 4.
23. *Više plana u radu kotarskog odbora N.O.H-e Krk.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 42, 26. listopada 1947, str. 2.
24. *Časovi općefizičkog obrazovanja u F.D. “Hvaru”.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 44, 12. studenoga 1947, str. 4.
25. *V. Plenum C. O. FISAJ-a. Novi korak u razvoju fiskulturne organizaciji.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 50, 21. prosinca 1947, str. 6.
26. *Za masovnu i svestranicu fiskulturu. Iskustva iz 1947. koristimo u novoj 1948. godini.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 6, br. 51–52, 31. prosinca 1947, str. 8.

1948.

27. *Sportski skandali u Sent Moricu.* – “Omladinski borac”, Zagreb, god. 7, br. 6, 8. veljače 1948, str. 6.

1955.

28. *Slovenski kritik Josip Vidmar. Povodom izdanja “Zapisi i kritike”, “Zora”, 1954.* – “Republika”, Zagreb, god. 11, br. 4–5, travanj-svibanj 1955, str. 324–330.
29. *Da li je to principijelnost? (Odgovor Vlatku Pavletiću).* – “Vjesnik u srijedu”, Zagreb, god. 4, 13. srpnja 1955, str. 6.
30. *Isak Samokovlija (1889–1955).* – “Krugovi”, Zagreb, god. 4. br. 7, srpanj 1955, str. 482–495.

1956.

31. *O literarno-historijskom metodu u djelima Prof. Dr. Antuna Barca.* – “Pogledi 55”, Almanah, Pitanja teorije književnosti. Izdaje Sekcija za teoriju društvenih prirodnih nauka Društva nastavnika sveučilišta, visokih škola i suradnika naučnih ustanova, Zagreb, 1956, v8, str. 3–69.
32. *Kretati se u pravcu razrade marksističke metodologije literarne historije.* – “Vjesnik u srijedu”, Zagreb, god. 5, 13. lipnja 1956, str. 6.

1957.

33. *Tin Ujević: Svakidašnja jadikovka.* – “Zadarska revija”, Zadar, god. 6, br. 1. ožujak 1957, str. 1–34.

1961.

34. *Nepoznata domena francuske poezije – artistička šansona.* – “Književnik”, Zagreb, god. 3, br. 22, travanj 1961, str. 426–455.
35. *Alfred Jarry ili “beskorisnost teatra u teatru”.* – “Književnik”, Zagreb, god. 3, br. 24, lipanj 1961, str. 700–711.
36. *Književnost zemalja Crne Afrike na francuskom jeziku.* – “Naše teme”, Zagreb, br. 7, srpanj 1961, 22 stranice.
37. *Comte de Lautréamont (skica za studiju).* – “Književnik”, Zagreb, god. 3, br. 28, studeni 1961, str. 455–482.

1964.

38. *Roman Šenoina doba (Odlomci iz studije).* – “Umjetnost riječi”, Zagreb, god. 8, br. 4, prosinac 1964, str. 263–282.

1965.

39. *Djelo Augusta Cesarca. Naučno zasjedanje o književniku Augustu Cesarcu povodom 70-godišnjice njegova rođenja.* – “Forum”, Zagreb, god. 4, br. 4, travanj 1965, str. 536–548.
40. *Teorijske osnove Nehajevljeve književne i kulturne kronike u dvadesetim godinama.* – “Umjetnost riječi”, Zagreb, god. 9, br. 2–3, rujan 1965, str. 151–179.
41. *Roman Šenoina doba (1863–1881).* – “Rad Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti”, Zagreb, br. 341, (koncem) 1965, str. 163–230.

1966.

42. *Nehajevljev “Sturm und Drang” (1880–1899).* – “Radovi Zavoda za slavensku filologiju”, Zagreb, knjiga 8, 1966, str. 31–71.

1967.

43. *Nehajev u doba Moderne (1899–1905).* – “Kolo”, Zagreb, god. 5, br. 1–2 i br. 3, siječanj–veljača, ožujak 1967, str. 51–92, 170–186.

1968.

44. (*Riječ u razgovoru o knjizi profesora dr. Ive Frangeša “Studije i eseji”*). – “Književna istorija”, Cetinje, 1968, str. 454–458.

1969.

45. *Bibliographie de la littérature croate en langue française. A) Oeuvres littéraires traduites*. – “Annales de l’ Institut français de Zagreb”, deuxième serie, Zagreb, br. 20–21, 1968. – 1969, str. 103–199.

1970.

46. *Sukob na književnoj ljevici (1928–1952)*. – Sveučilišni komitet SKH-Zagreb, Zagreb, 1970, v8, 88 stranica.
47. *Sukob na književnoj ljevici (1928–1952)*. – “Kritika”, Zagreb, god. 3, br. 11, ožujak-travanj 1970, str. 131–168.
48. *Sukob na književnoj ljevici (1928–1952)*. – (Zbornik) “Sveučilište i revolucija”. Rasprave sa simpozija “Borba za socijalističko sveučilište”, održanog 8, 9. i 10. siječnja 1970. u Zagrebu. Izdavač: Sveučilišni komitet SKH-Zagreb, Zagreb, 1970, str. 47–55.
49. *Bibliografija suvremene hrvatske proze (1945–1966)*. – “Croatica”, Zagreb, god. 1, br. 1, proljeće 1970, str. 261–421.
50. *Skica za studiju o Šenoi*. – “Umjetnost riječi”, Zagreb, god 14, br. 1–2, lipanj 1970, str. 137–146.
51. *Nehajevlje križevačke godine (veljača 1909 – veljača 1912)*. – “Križevački zbornik”, Križevci, 1970, str. 96–112.

1971.

52. *Sukob dveju vizija. Stanko Lasić, autor studije “Sukob na književnoj ljevici”, objašnjava sporne teze iz svoje knjige. Razgovor vodio Stevo Ostojić*. – “Nin”, Beograd, god. 21, br. 1043, 3. siječnja 1971, str. 39–41.
53. *Roman Šenoina doba. “Zlatarovo zlato“ 1871. Stoljeće hrvatskog romana*. – “Vечernji list”, Zagreb, god. 15, br. 3626, 4. svibnja 1971, str. 1.
54. *Uvodna riječ*. – “Umjetnost riječi”, Zagreb, god 15, br. 2, lipanj 1971, str. 95–97.
55. (*Riječ u diskusiji o “Sukobu na književnoj ljevici”*) – “Umjetnost i revolucija”. Autorizovano izlaganje učesnika u razgovoru održanom 24. i 25. veljače 1971. u Domu omladine u Beogradu povodom knjige Stanka Lasića “Sukob na književnoj ljevici 1928–1952”. – “Delo”, Beograd, god. 17, br. 5, svibanj 1971, str. 537–540 i 618–627.

1973.

56. *Pravila za izradu bibliografija u Institutu za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu*. – “Croatica”, Zagreb, god. 4, br. 4, 1973, str. 7–28.

1974.

57. *Reforma sveučilišta. Protiv feudalne organizacije.* – “Studentski list”, Zagreb, br. 20–21, 26. ožujka 1974, str. 14.
58. *Struktura “Zastava” Miroslava Krleže.* – “Zbornik Zagrebačke slavističke škole”, Zagreb, god. 2, br. 2, 1974, str. 89–103.

1975.

59. *Krleža i kompleksna perioda.* – “Zbornik Zagrebačke slavističke škole”, Zagreb, god. 3, br. 3, 1975, str. 115–135.

1978.

60. *Kompleksna slojevitost fabulativno-kompozicionog nivoa.* – (Zbornik:) “Strukturnalni prilaz književnosti”, priredio Milan Bunjevac, Nolit, Beograd, (travanj) 1978, str. 81–97.
61. *Sukob socijalne literature s Krležom.* – (Zbornik:) “Marksizam i književna kritika u Jugoslaviji 1918–1941”, priredili Svetla Lukić i Predrag Palavestra, Institut za književnost i umetnost, Beograd, 1978, str. 253–275.

1979.

62. *Miroslav Krleža – kronologija života i rada.* – “Start”, Zagreb, br. 278, 279 i 280, 3, 17. i 31. listopada 1979, str. 66–69, 67–70, 68–70.

1981.

63. *Tipovi literarne strukture (Prilog recepciji Krležina djela).* – “Oko”, Zagreb, br. 247, 3. – 17. rujna 1981, str. 12.

1982.

64. *Knjiga s prošlošću. Ponešto grub poziv na razgovor. Iako moja riječ katkada zazući kao riječ suca, ipak ona u svojoj osnovi tendira razumijevanju a ne osudi.* – “Danas”, Zagreb, br. 3, 9. ožujka 1982, str. 43–45.
65. *Miroslav Krleža i njegovi kritičari za vrijeme prvoga svjetskog rata (Prilog recepciji Krležina djela).* – “Croatica”, Zagreb, god. 13, br. 17–18, 1982, str. 107–156.
66. *Krležina hronologija.* – “Nin”, Beograd, br. 1628, 1629, 1630, 1631, 14, 21, 28. ožujka i 4. travnja 1982, ukupno 16 stranica.
67. *Autorizirano izlaganje. 9. travnja 1982. govorio je Stanko Lasić na “Književnom petku” povodom objavljivanja svoje knjige “Krleža, kronologija života i rada”.* – “Studentski list”, Zagreb, god. 37, br. 806, 16. travnja 1982, str. 22.
68. *Integralni i autorizirani tekst izlaganja i razgovora s publikom na tribinama održanima u Zagrebu 9. travnja 1982. (“Književni petak”) i 16. travnja 1982. (Filozofski fakultet) u povodu objavljivanja Lasićeve knjige “Krleža – kronologija života i rada”.* – “Gordogan”, Zagreb, god. 4, br. 12, svibanj-lipanj 1982, str. 82–149.

1985.

69. *Tri moderna pogleda na Erazma Rotterdanskog: Huizinga, Zweig, Krleža.* – “Gordogan”, Zagreb, god. 7, br. 19, svibanj-lipanj 1985, str. 212–237.
70. *Kuzmanovićevi viđenje “Balada”.* – (U knjizi:) Mladen Kuzmanović “Kerempuhovo ishodište”, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1985, str. 113–116.

1986.

71. *Identitet hrvatskog književnika (Ulomak iz monografije o Mariji Jurić Zagorki).* – “Republika”, Zagreb, god. 42, br. 1–2, siječanj–veljača 1986, str. 85–90.
72. *Lasić i Zagorka.* – “Nin”, Beograd, br. 1846, 18. svibnja 1986, str. 34.
73. *Marija Jurić Zagorka. Tajne erotske slobode.* – “Vjesnik”, Zagreb, 8. listopada – 3. studenoga 1986.
74. *Okrugli stol: Krleža – Čengić (u povodu knjige E. Čengića: S Krležom iz dana u dan, Globus, Zagreb, 1985).* – “Republika”, Zagreb, god. 42, br. 9–10, rujan-listopad 1986, str. 924–968.

1987.

75. *Krležina antiteza.* – “Gordogan”, Zagreb, god. 9, br. 25, svibanj-lipanj 1987, str. 36–42.
76. *Srpska književnost u Hrvatskoj. Velika marginalna zagrada.* – “Nin”, Beograd, 25. listopada 1987, str. 32–33.

1988.

77. *U rudniku trajnog bogatstva. U čemu je originalnost i specifičnost situacije i kakve su mogućnosti srpskog književnika u Hrvatskoj.* – “Vjesnik”, Panorama subotom, br. 504, 20. veljače 1988, str. 10–11.
78. *(Povgovor romanu Marije Jurić Zagorke).* – Marija Jurić Zagorka: “Knjeginja iz Petrinjske ulice”, Mladost, Zagreb, 1988.
79. *Darko Hudelist i Stanko Lasić. Lasić o svome “Mladom Krleži” (epistolarni dossier).* – “Republika”, Zagreb, god. 44, br. 11–12, studeni-prosinac 1988, str. 163–175.

1989.

80. *Pismo Ljudevitu Galicu.* – “Prolog 68/88: Novi Prolog, god. 3 (20), br. 11, zima 1988/89. i Prolog/Teorija/Tekstovi, god. 3 (20), br. 5, zima 1988/89”, Zagreb, 1989, str. 171.
81. *Mali predah ili razgovor o “dialektalnoj poeziji” i “izvornom i osebujnom jeziku hrvatskog naroda”.* – “Republika”, Zagreb, god. 45, br. 7–8, srpanj-kolovoz, 1989, str. 55–113.
82. *Krležologija.* – “Danas”, Zagreb, 28. kolovoza – 17. listopada 1989, ukupno 27 stranica.

1990.

83. *Mitska dimenzija teatra*. – “Naša knjiga”, Zagreb, br. 3, 1990, str. 15.
84. *Lice i naličje Krležine šutnje*. – “Vjesnik”, Panorama subotom, Zagreb, 21. ožujka 1990, str. 14–15.
85. *Uvjerljiva analiza*. – “Gordogan”, Zagreb, god. 11, br. 29–30, siječanj-travanj 1990, str. 192–193.
86. *Tri razdoblja naših monologa. Uvodni odlomak iz druge, neobjavljene knjige “Krležologija – Kritička literatura o Miroslavu Krleži od 1945. do 1990.”* – “Vjesnik”, Zagreb, 16. lipnja 1990.
87. *Zahvala nagrađenog. Tvojem djelu trag se neće zamesti*. – “Vjesnik”, Zagreb, 25. lipnja 1990, str. 8.
88. *Aktualni esej (1 i 2) Pismo što ga je prvi predsjednik Hrvatskog vijeća Evropskog pokreta Stanko Lasić uputio osnivačkoj skupštini održanoj ovih dana u Zagrebu*. – “Slobodna Dalmacija”, Split, 25. i 26. lipnja 1990.
89. *Otvoreni aforizam*. – “Danas”, Zagreb, 21. kolovoza 1990, str. 40.
90. *Govor na osnivačkoj skupštini Hrvatskog vijeća Evropskog pokreta*. – “Gordogan”, Zagreb, god. 11, br. 31–32–33, svibanj-prosinac 1990, str. 3–8.

1991.

91. *Kritička literatura o Miroslavu Krleži od 1945. do 1990.* – “Svjetlo”, Karlovac, br. 1, veljača 1991, str. 19–26.
92. *Pismo Stanka Lasića. Savjest Europe. Predsjednik Hrvatskog vijeća Evropskog pokreta obratio se Valéry Giscardu d' Estaingu, predsjedniku, i Bobu Molenaru, generalnom tajniku međunarodnog Evropskog pokreta*. – “Vjesnik”, Zagreb, 24. svibnja 1991, str. 4.
93. *Stanko Lasić, Ljubo Čučić, Marija Pejčinović. Konferencija za novinare Hrvatskog vijeća Evropskog pokreta. Teroristi su najopasniji*. – “Vjesnik”, Zagreb, 7. lipnja 1991, str. 3.
94. *Ne tražimo ništa!* – “Vjesnik”, Zagreb, 11. lipnja 1991, str. 3.
95. *Veliko istorijsko zlo. Glas vremena*. – “Politika”, Beograd, 3. srpnja 1991.
96. *Hrvatska danas*. – “Vjesnik”, Zagreb, 16, 18, 23, i 28. srpnja 1991.
97. *Stanko Lasić, Slaven Letica, Ljubo Čučić. Politička inicijativa Predsjedništva HVEP-a*. – “Newsletter”, HVEP, Zagreb, 30. srpnja 1991, str. 15–16.
98. *Kritička literatura o Miroslavu Krleži od 1945. do 1989.* – “Republika”, Zagreb, god. 47, br. 7–8 i 9–10, srpanj-kolovoz, rujan-listopad 1991, str. 15–31, 30–48.

1992.

99. *Hrvatska u Evropi. Naša kultura u kontekstu kontinentalne zbilje*. – “Slobodna Dalmacija”, Split, 4, 5, 6. i 7. srpnja 1992.
100. *Evropa danas*. – “Vjesnik” (Novi vjesnik), Zagreb, 13, 14, 15, 16. i 17. srpnja 1992.

1993.

101. *Pariški razgovori: (1) Krleža je jedini vidio kolika je cijena "bratskog zagrljaja"; (2) Tuđman i Krleža razišli su se u strategiji. Razgovor pripremio i vodio Mirko Galić.* – "Nedjeljna Dalmacija", Split, br. 1148, 28. travnja; br. 1149, 5. svibnja 1993.
102. *Brabant.* – "Nedjeljna Dalmacija", Split, br. 1154, 9. lipnja 1993, str. 29.
103. *Krležologija. Povijest kritičke literature o Miroslavu Krleži.* – "Nedjeljna Dalmacija", Split, br. 1150–1161, 12. svibnja – 28. srpnja 1993. Ukupno 12 nastavaka.
104. *Antiteza, Brabant, Bruegel, Erazmo Rotterdamski, Gaulle de.* – (Personalna enciklopedija) Krležijana, svezak prvi, izdanje Leksikografskog zavoda "Miroslav Krleža", Zagreb, 1993.
105. "Zastave" kao Krležina filozofija povijesti. – "Dubrovnik", Dubrovnik, nova serija, god. 4, br. 6, 1993, str. 5–24.

1994.

106. *Filozofski temelji Krležina djela ("Krležina filozofija").* – Vodič Hrvatskih studija, (izdavač:) Hrvatski studiji, Zagreb, 1994, str. 96–99.
107. *Razgovor s Dubravkom Merlićem, voditeljem emisije "Slikom na sliku", Hrvatska televizija, 5. prosinca 1993.* – Razgovor je objavljen u knjizi: Dubravko Merlić "Slika na sliku", Zagreb, 1994, str. 90–94.
108. *Govor prigodom primanja HVEP-a u punopravno članstvo međunarodnog Europskog pokreta (Federalno vijeće EP, Bruxelles, 18. prosinca 1993.).* – "Newsletter", HVEP, Zagreb, br. 19, 30. siječnja 1994, str. 3.
109. *Moj izbor. Savršena osamljenost, čista i bolna.* – "Republika", Zagreb, god. 49, br. 1–3, siječanj–veljača–ožujak 1994, str. 35–36.
110. *Nad grobom. Nećemo te zaboraviti.* – "Vijenac", Zagreb, god. 2, br. 26, 22. prosinca 1994, str. 29.
111. *Hrvatska u evropskom obzorju (Predavanje održano 6. listopada 1994.).* – "Svjetlo", Karlovac, nova serija, god. 5, br. 3–4, prosinac 1994, str. 6–13.
112. *Ljubica Koren-Željkova.* – "Svjetlo", Karlovac, nova serija, god. 5, br. 3–4, prosinac 1994, str. 42.
113. *Razgovor s Mirkom Galićem.* – (U knjizi:) Mirko Galić "Zrcalo nad Hrvatskom. Pariški razgovori 1992–1993.", priredio Ivo Žanić, (izdavač) Nedjeljna Dalmacija, Split, 1994, str. 217–237.

1995.

114. *Hrvatska u evropskom obzorju.* – "Vijenac", Zagreb, god. 3, br. 30 i 31, 23. veljače i 9. ožujka 1995, str. 4–5 i str. 8.
115. *Hrvatska u evropskom obzorju.* – "Lettre internationale", hrvatsko izdanje, (izdavač:) Tamaris – Biblioteka Lettre internationale, Zagreb, god. 5, br. 15–16, zimljeto 1995, str. 33–41.
116. *Rekli su ozbirci: Eliza Gerner, Stanko Lasić, Stjepan Zovko, Paul Harris.* – (Zbirka pjesama:) Ljubica Koren-Željkova: "Crni leptiri", (bez naznake izdavača), Zagreb, 1995, str. 52–53.

1996.

117. *Kritička literatura o Miroslavu Krleži od 1945. do 1989. (Odlomak iz trećeg povijesnog glavlja).* – Tendenzen der Kroatischen Gegenwartsliteratur: Internationales Symposium Mannheim 1989. – Südosteuropa-Gesellschaft, München, Band 5, 1996, Herausgegeben von Josip Matešić, v8, str. 91–125.

1997.

118. *Pismo Igoru Mandiću. Moral tjeskobe.* – “Vijenac”, Zagreb, god. 5, br. 93–94, 31. srpnja 1997, str. 14–15.
119. *Pisma. Stanko Lasić Vlahi Bogišiću.* – “Vijenac”, Zagreb, god. 5, br. 99, 30. listopada 1997, str. 10, 11, 12.
120. *(Pismo saučešća gospodji Štefici Nikolić).* – “Hrvatska revija”, Zagreb, god. 47, br. 3–4 (187), rujan-prosinac 1997, str. 756.

1998.

121. *Bibliographie de la littérature croate en langue française.* – “Most / Le Pont”, Magazine littéraire, br. 3–4, automne-hiver 1998, str. 275–338.
122. *Izlazim iz Matice hrvatske jer nije objavila knjigu Branka Matana Domovina je teško pitanje, koja ujedinjuje Krležinu Hrvatskog boga Marsa, Deset krvavih godina i Na rubu pameti. Razgovor vodila Ines Sabalić.* – “Globus”, Zagreb, br. 413, 6. studenoga 1998, str. 34–39.
123. *Jutarnji list prenosi najzanimljivije dijelove intervjuja Stanka Lasića iz posljednjeg Globusa. Ne podržavam institucije koje zabranjuju knjige.* – “Jutarnji list”, Zagreb, 5. studenoga 1998, str. 41.

1999.

124. *Mitteleuropa. Milo Dor. Mitteleuropa. Mythe et réalité. (Mitteleuropa. Mythes und Wirklichkeit)* Traduit de l’ allemand (Autriche) par Jacques Lajarrige, Fayard ed., 239 p. 110 F. – “La Quinzaine littéraire”, Paris, br. 766, 15. kolovoza 1999, str. 7.
125. Netko. “Špijunska afera Luja Vojnovića”. – (Personalna enciklopedija) Krležijana, Leksikografski zavod “Miroslav Krleža”, Zagreb, svezak drugi, 1999.

2000.

126. *Autobiografski zapisi.* – “Globus”, Zagreb, br. 483, 484, 485, 486, 10. – 31. ožujka 2000, ukupno 19 stranica.
127. *Ekskluzivno: Kako su nastali “Autobiografski zapisi” (intervju, s Lasićem razgovarali Mirko Galić i Marko Grčić).* – “Globus”, Zagreb, br. 487, 7. travnja 2000, str. 100–104.
128. *Feljton. Stanko Lasić: Autobiografski zapisi.* – “Karlovачki list”, Karlovac, god. 5, br. 1273–1284, 6. – 17. lipnja 2000.

129. Za prepoznavanje zločina ne treba povjesna distanca. Interview. Razgovaraao Petar Glodić. – “Karlovачki list”, Karlovac, god. 5, br. 1279, 12. lipnja 2000, str. 8–9.
 130. Demokracija će više nevolja imati s lijevim totalitaristima! Razgovor. Razgovaraо: Željko Krušelj. – “Večernji list”, Kulturni obzor, Zagreb, god. 7. br. 316, 18. lipnja 2000, str. 15.
 131. Hrvatskoj prijeti opasnost od pojave nove autokracije. Razgovor. Razgovaraо Ivica Radoš. – “Jutarnji list”, Zagreb, god. 3, br. 776, 18. lipnja 2000, str. 14–15.
 132. Nakon “Sukoba na književnoj ljevici“ postao sam zvijezda i Krleža me zavolio, a nakon “Kronologije”, kritične prema njemu, nije me želio više nikada vidjeti: danas i sam mislim da sam bio prestrog prema njegovu ponašanju nakon 1945. Interview. Razgovarala Mirjana Dugandžija. – “Nacional”, Zagreb, 21. lipnja 2000, str. 19–21.
 133. O antropološkoj teoriji Renéa Girarda. – “Republika”, Zagreb, god. 56, br. 5–6, svibanj-lipanj 2000, str. 56–79.
 134. Zapad ne bi trebao olako oprostiti Srbiji. – “Jutarnji list”, Zagreb, 7. listopada 2000, str. 9.
 135. Život i djelo Emmanuela Levinasa (1906 – 1995.) – “Republika”, Zagreb, god. 56, br. 7–9, 10–12, srpanj-rujan, listopad-prosinac 2000, str. 217–231, 194–221.
- 2001.
136. Predgovor. – Dražen Budiša: “Razgovori o hrvatskoj državi”. Nakladni zavod Globus, Plava biblioteka, br. 204, Zagreb, (travanj) 2001, str. 11–18.
 137. Izjava u anketi “Zašto nas Europa ne voli“. Izjava je uklopljena u članak: Ivica Buljan: “Zašto nas Europa ne voli. Vodeći hrvatski intelektualci koji žive u svijetu odgovaraju zašto se Hrvatska u anketi Eurobarometra našla na dnu ljestvice poželjnih zemalja članica Unije“. – “Jutarnji list”, Magazin, Zagreb, br. 142, 5. svibnja 2001, str. 29 i 31.
 138. Oto Šolc – bitak u vremenu. – “15 dana”, Zagreb, god. 44, br. 1–2, proljeće 2001, str. 23–24.
 139. Politika je grub i opasan posao. – “Matica”, časopis Hrvatske matice iseljenika, Zagreb, br. 6, lipanj 2001, str. 10–13.
 140. Nemiran duh. – “Novi list”, Rijeka, 5. srpnja 2001, str. 25.
 141. Oštećeni radnici na privremenom radu. – “Glas koncila”, Zagreb, br. 27, 8. srpnja 2001, str. 21.
 142. Jean-Paul Sartre, nakon dvadeset godina (21. lipnja 1905. – 15. travnja 1980.). – “Republika”, Zagreb, god. 57, br. 1–2, 3–4, 5–6, 7–8, siječanj-kolovoz 2001, str. 188–218, 167–191, 161–187, 151–179, ukupno 143 stranice.
 143. “Knjiga zapisa“ Josipa Vanište dovodi nam pred lice svijet u njegovo tvrdoći, ne želeći ga “iskvariti“ subjektivnošću ili, još gore, sentimentalnošću: sve je strogo, tihoo, minimalno. – “Globus”, Zagreb, br. 573, 30. studenoga 2001, str. 87–88.
 144. Intelektualac i sloboda. – Branimir Bilić: “Misli 21. stoljeća – Treća Hrvatska”. Nakladni zavod Globus, Zagreb, (prosinac) 2001, str. 408–415.

III. PRIJEVODI NA STRANICE JEZIKE

1. *Le roman de l'époque de Šenoa (Extrait d'une étude).* – “Umjetnost riječi / The Art of the Word”, Zagreb, 1969, str. 155–179.
2. *A muvészeti tudat strukturai és ellentmondásai (Strukture i kontroverze umjetničke svijesti).* – “Uj Symposion”, br. 4, 1972, str. 206. Prijevod na mađarski: L. Garai.
3. *Art et Révolution. Introduction.* – “Les Lettres Nouvelles”, Paris, br. 1, veljača–ožujak 1974. Prijevod na francuski: Janine Matillon.
4. *Les intellectuels et la contrainte idéologique. Conflits internes de la gauche littéraire en Yougoslavie 1928–1952. Essai.* – Les Lettres Nouvelles, Denoël, Paris, 1974, 289 stranica. Prijevod na francuski: Janine Matillon.
5. *Poetyka powieści kryminalnej. Próba analizy strukturalnej.* – Państwowy institut wydawniczy, Warszawa, 1976, 182 stranice. Prijevod na poljski: Magdalena Petryńska.
6. *Powieść z czasów Šenoi (1863–1881).* – “Interpretacja literacka na terenie zachodniej i południowej Słowiańszczyzny”, Krakow, br. 1, 1981, str. 214–241. Prijevod na poljski: J. Ślawinska.
7. *Miroslav Krleža et la critique pendant la première guerre mondiale (Contribution à l'étude de la réception de l'oeuvre).* – “Russian Literature. Special Issue: The Croatian Avant-Guard”, Amsterdam, god. 14, 1. srpnja 1983, str. 31–86. Bez naznake prevoditelja.
8. *Miroslav Krleža et l'angoisse du compromis. Extrait de Le jeune Krleža et ses critiques (1914–1924).* – “Dutch Contributions to the Tenth International Congress of Slavists Sofia, September 14–22, 1988, Literature”, Rodopi (Amsterdam), 1988, str. 177–198. Prijevod na francuski: Janine Matillon.
9. *Analyse thématique de “Vražji otok”.* – “Russian Literature”, Amsterdam, br. 30, 1. srpnja 1991, str. 55–84. Bez naznake prevoditelja.
10. *A Fatal Fascination with Territory.* – “Hrvatska”, zbornik “Apeli, iskazi, pjesme”, 1991/92, Zagreb, 1992.
11. *Three Essays on Europe.* – The Croatian Council of the European Movement, (biblioteka:) Eurobook, Zagreb, 1992, 49 stranica. Prijevod na engleski: Richard Williams.
12. *Miroslav Krležas Geschichtsphilosophie. “Die Fahnen”.* – “Neue Literatur”, Zeitschrift für Querverbindungen, Neue Folge, Bukarest, br. 1, (ljeto) 1993, str. 91–100. Prijevod na njemački: Sead Muhamedagić.
13. *Miroslav Krležas Geschichtsphilosophie. “Die Fahnen”.* – “Most / Die Brücke”, Literarisches Magazin, Zagreb, br. 1–2, 1996, str. 131–133.

IV. PRIJEVODI SA STRANIH JEZIKA

1. *Simone de Beauvoir: Zrelo doba (La Force de l'âge).* – Izdavačko knjižarsko poduzeće Mladost, Zagreb, 1962, 571 stranica.
2. *Michèle Perrein: Istina. Roman. (La flemme).* – Izdavačko knjižarsko poduzeće Mladost, Biblioteka Rubin, Zagreb, 1962, 122 stranice.

3. Frédéric Dard: *Krvnik plače (Le bourreau pleure)*. – Izdavačko knjižarsko poduzeće Mladost, Biblioteka Rubin, Zagreb, 1962, 131 stranica.
4. Simone de Beauvoir: *Snaga stvari (La Force de choses)*. – Izdavačko knjižarsko poduzeće Mladost, Zagreb, 1966, 657 stranica.

LITERATURA O STANKU LASIĆU (izbor)

1. *Umjetnost i revolucija*. Autorizovana izlaganja učesnika u razgovoru održanom 24. i 25. veljače 1971. u Domu omladine u Beogradu u povodu knjige Stanka Lasića *Sukob na književnoj ljevici 1928–1952*. – “Delo”, Beograd 1971, br. 5. str. 491–628 – Sudjelovali: Zdravko Malić, Sveti Lukić, Fuad Muhić, Miroslav Vaupotić, Zoran Gavrilović, Mate Lončar, Stanko Lasić, Slavko Goldstein, Nikša Stipčević, Slobodan Selenić, Nikola Milošević, Zoran Gluščević, Danilo Kiš, Drađan Jeremić, Stojan Čelić, Muharem Pervić.
2. *Polemika o književnoj ljevici*. – “Kultura”, Beograd 1971, br. 13–14, str. 197–255 – Tekstovi Milana Mirića, Božidara Jakšića, Tarasa Kermaunera, Miroslava Egerića, Željka Falouta, Mladena Ivezovića, Vladimira Barakrića i Jevrema Brkovića.
3. Veselko Tenžera: *Nova stranica teorije književnosti*. (S. Lasić: *Poetika kriminalističkog romana*, 1973.) – “Vjesnik”, Zagreb, 19. svibnja 1973, str. 9.
4. Igor Mandić: *Rehabilitacija krimića*. – “Vjesnik”, Zagreb, 30. srpnja 1974, str. 5.
5. Velimir Visković: *Stanko Lasić: Struktura Krležinih “Zastava”*. – “Književna istorija”, Beograd 1975, br. 28, str. 720–726.
6. Cvjetko Milanja: *Maksimalno reducirana analiza*. (S. Lasić: *Struktura Krležinih “Zastava”*). – “Republika”, Zagreb 1976, br. 1, str. 112–115.
7. Cvjetko Milanja: *Strukturalistička djelatnost* (S. Lasić: *Problemi narativne strukture*, 1977). – “Republika”, Zagreb 1977, br. 10, str. 1158–1162.
8. Zdravko Zima: *Predložak za osporavanje*. – (S. Lasić: *Krleža – kronologija života i rada*). – “Vjesnik”, Sedam dana, Zagreb, 20. ožujka 1982, str. 16.
9. Predrag Matvejević: *Lasićeva knjiga o Krleži*. – “Nin”, Beograd, 21. ožujka 1982, str. 30–32.
10. Slavko Goldstein: *Priča o Lasićevoj knjizi*. – “Nin”, Beograd, 11. travnja 1982, str. 37–40.
11. Stanko Lasić: *Krleža – kronologija života i rada*. (Razgovor na književnoj tribini Doma omladine u Beogradu 14. travnja 1982.) – “Književna reč”, Beograd 1982, br. 190, str. 18–19 – Prilozi: Nikole Miloševića, Novice Milića i Nikolaja Timočenka.
12. Ivan Lovrenović: *Knjiga odanosti*. (S. Lasić: *Krleža – kronologija života i rada*). – “Odjek”, Sarajevo, 15. svibnja 1982, str. 5.
13. Kolo oko Lasića. (S. Lasić: *Krleža – kronologija života i rada*) – “Gordogan”, Zagreb 1982, br. 12, str. 151–181 – Tekstovi Brune Popovića, Nenada Ivića, Bože Kovačevića, Bramimira Donata i Jelene Zuppa.

14. Enes Čengić: *Kako ste tako smioni (Bilješke o jednom razgovoru na Gvozdu)*. – “Svjetlo”, Sarajevo, 11. siječnja 1982, str. 22–26.
15. Nadežda Čačinović-Puhovski: *Krleža i kontekst*. – “Kulturni radnik”, Zagreb 1983, br. 1, str. 156–163.
16. Anter Kadić: *Krleža – kronologija života i rada*. – “Hrvatska revija”. München-Barcelona, 1983, br. 1(129), str. 113–120.
17. Krešimir Nemeć: *Stanko Lasić* – u: Rafo Bogišić, Miroslav Šicel, Frano Čale, Stanko Lasić, Radoslav Katičić: *Izabrana djela*, NZ MH, Pet stoljeća hrvatske književnosti, knj. 161, Zagreb 1984, str. 257–268.
18. Enes Čengić: *S Krležom iz dana u dan*, 1–4. – Globus, Zagreb 1986.
19. Josip Pavičić: *Životopis kao roman*. (S. Lasić: *Književni počeci Marije Jurić Zagorke*, 1986.). – “Vjesnik”, Panorama subotom, Zagreb, 7. ožujka 1987, str. 16–17.
20. Ivo Vidan: *Prema “totalnoj ekplikaciji”*. (S. Lasić: *Mladi Krleža i njegovi kritičari*). – “Republika”, Zagreb 1987, br. 11–12, str. 137–144.
21. Cvjetko Milanja, Lasićev Krleža. (S. Lasić: *Mladi Krleža i njegovi kritičari*). – “Republika”, Zagreb 1987, br. 11–12, str. 145–156.
22. Velimir Visković: *Rušenje tabua*. (S. Lasić: *Krležologija ili povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži*). – “Danas”, Zagreb 19. prosinca 1989, str. 45–46.
23. Mirjana Dugandžija: *Ličnosti. Stanko Lasić*. – “Vjesnik”, Zagreb, 6. srpnja 1991, str. 12.
24. Oto Šolc: *Tri pjesme. Samotna opstojnost i duboki smisao govorenja. Stanku Lasiću*. – “Svjetlo”, Karlovac 1991, br. 2, str. 32–33.
25. Ivan J. Bošković: *Vodič za Evropu*. (S. Lasić: *Tri eseja o Evropi*). – “Slobodna Dalmacija”, 6. veljače 1993, str. 28.
26. Velimir Visković: *Lasić, Stanko*. – Enciklopedija Krležijana I, sv. I, Zagreb 1993, str. 524–529.
27. Igor Mandić: *Jeronimska paradigma*. – “Slobodna Dalmacija”, Split 10. srpnja 1993, str. 25.
28. Zdravko Zima: *Povijest jedne opsesije*. – “Danas”, Zagreb, 6. kolovoza 1993, str. 64–65.
29. Lasić, za i protiv. Razgovor o “Krležologiji I–VI.” Stanka Lasića održan u prostorijama DHK, 19. X. 1993. – “Republika”, Zagreb 1994, br. 1–3, str. 40–60 – Sudjelovali: Velimir Visković, Nikola Batušić, Igor Mandić, Nadežda Čačinović, Puhovski, Milivoj Solar, Ivo Vidan, Nikica Petrak, Tonko Maroević, Branimir Donat i Ivo Frangeš.
30. Miloš Đurđević: *Filozofjsko zalede*. (S. Lasić: *Hermeneutika individualnosti i ontološki strukturalizam*). – “Vijenac”, Zagreb, 10. studenoga 1994, str. 18.
31. Hrvoje Pejaković: *Rasprava o metodici*. (S. Lasić: *Hermeneutika individualnosti i ontološki strukturalizam*). – “Vjesnik”, Danica, Zagreb, 6. svibnja 1994, str. 27.
32. Anketa. Najutjecajnije knjige 1945–1995. – “Vijenac”, Zagreb 28. prosinca 1995, str. 20–21.
33. Branko Matan: Tematski prilog “Vijenca” u povodu sedamdeset godina Stanka Lasića. – “Vijenac”, 22. svibnja 1997, str. 19–23 – Tekstovi Radoslava Katičića,

- Ive Vidana, Vladimira Bitija, Zorana Kravara, Deana Dude, Andree Feldman, Ivana Lovrenovića, Nadežde Čačinović, Davida Šporera, Ljubomira Čučića i Ive Pleše.
34. Zdravko Zima: *Učitelj s virusom slobode*. 70 godina Stanka Lasića. – “Novi list”, Mediteran, Rijeka, 1. lipnja 1997, str. 1 i 4.
 35. Boris Maruna: *Izniman moralni diskurs*. – “Vijenac”, Zagreb, 5. lipnja 1997, str. 1.
 36. Branko Matan: *Odjeci: Kako su čitali Lasića i Mandića* (2). – “Vijenac”, Zagreb 18. rujna 1997, str. 10 i 11.
 37. Zvonko Kovač: *Lasićeva epistolarna književna historiografija*. Hrvatski ili srpski jezik, bugarska ili srpska književnost. – “Kolo”, Zagreb 1998, br. 4, str. 5–30.
 38. David Šporer: *Neka obilježja književnoznanstevne metode Stanka Lasića*. – “Republika”, Zagreb 1999, br. 3–4, str. 63–84.
 39. Mladen Kuzmanović: *Krležologija i Lasićijana*. – “Vijenac”, Zagreb 4. studenoga 1999, str. 28.
 40. Branko Matan: *Je li u ‘Krležjani’ konačno zauvijek pokopan hrvatski klasik?* – “Globus”, Zagreb 12. studenoga 1999, str. 62–65.
 41. Branko Matan: *Ocvala Tuđmanova Cyjetnica*. – “Zarez”, Zagreb, 17. veljače 2000, str. 4.
 42. Danko Plevnik: *Knjige o kojima se govori*. (S. Lasić: *Autobiografski zapisi*) – “Slobodna Dalmacija”, Split, 12, lipnja 2000, str. 3.
 43. Ante Armanini: *Autobiografija pravog Europejca*. (S. Lasić: *Autobiografski zapisi*). – “Vjesnik”, 21. i 22. lipnja 2000, str. 25.
 44. Čedomir Višnjić: *Stari kauboj u nacionalnoj mirovini*. (S. Lasić: *Autobiografski zapisi*) – “Prosvjeta”, Zagreb, br. 39–40, str. 42–44.
 45. Zorica Stipetić: *Autobiografski zapisi Stanka Lasića*. – “Fokus”, Zagreb, 4. kolovoza 2000, str. 66–68.
 46. Dean Duda: *Stanko Lasić: Autobiografski zapisi*. – “Zarez”, Zagreb 12. listopada 2000, str. 40.
 47. Krešimir Nemec: *Lasić, Stanko*, Leksikon hrvatskih pisaca, ŠK, Zagreb 2000, str. 421–422.
 48. Lino Veljak: *Put k razješenju duhovne krize*. (S. Lasić: *Autobiografski zapisi*) – “Republika”, Beograd, 30. lipnja 2001, str. 16.
 49. Strahimir Primorac: *Lasićev obračun sa Sartreom*. (S. Lasić: *Iz moje lektire*) – 50. “Večernji list”, Zagreb 11. veljače 2002, str. 18.
 51. Una Bauer: *Za interioriziranje tolerancije*. (S. Lasić: *Iz moje lektire*) – “Gordogan”, Zagreb 2002, br. 1–2, str. 278–283.
 52. Leo Rafolt: *Stanko Lasić, još jednom, ili u dijalogu s “najvećima”*. (S. Lasić: *Članci, razgovori, pisma* – B. Matan / S. Lasić, *Bibliografija Stanka Lasića*). – “Književna republika”, Zagreb 2005, br. 9–12, str. 245–253.
 53. Vinko Brešić: *Lasić i njegovi sugovornici*. (S. Lasić: *Članci, razgovori, pisma* – B. Matan / S. Lasić, *Bibliografija Stanka Lasića*). – “Zarez”, 29. lipnja 2007, str. 36–38.